

Polonijne Okienko na Świat (17/04/2026)

Świat

- Trump ogłosił plan całkowitego zablokowania cieśniny Ormuz z pomocą okrętów z Wlk. Brytanii i innych państw, by uniemożliwić Iranowi pobieranie opłat od statków.
- Rosja nie pogratuluje zwycięzcy wyborów na Węgrzech, bo - jak podała - Węgry są na jej liście "nieprzyjaznych krajów" za popieranie unijnych sankcji w przeszłości.
- Korea Płd. wprowadza darmowy Internet mobilny dla wszystkich 7 mln mieszkańców. Traktuje Internet jako prawo obywatelskie, jak woda czy prąd i ma na celu walkę z wykluczeniem cyfrowym. Firmy GSM obiecały też obniżkę cen i poprawę zasięgu w kraju, zwłaszcza w komunikacji publicznej.
- Donald Trump zapowiada wznowienie rozmów z Iranem „w ciągu najbliższych dwóch dni” (prawdopodobnie w Pakistanie). Jednocześnie USA utrzymują blokadę morską irańskich portów i cieśniny Ormuz po nieudanych negocjacjach weekendowych. Amerykańskie okręty zawróciły już kilka tankowców z irańską ropą.
- Trwają ataki Izraela na Liban (Hezbollah wystrzelił w ostatnich godzinach dziesiątki rakiet). W Waszyngtonie odbyły się rzadkie bezpośrednie rozmowy izraelsko-libańskie pod auspicjami USA (sekretarz stanu Marco Rubio). Postęp jest niepewny, ale obie strony deklarują chęć dalszych spotkań.
- Chiny ostro krytykują amerykańską blokadę jako „niebezpieczny i nieodpowiedzialny ruch”. Rosja i Chiny koordynują stanowisko wobec konfliktu.
- Węgry: Sensacyjna porażka Viktora Orbána w wyborach parlamentarnych. Opozycja pod wodzą Pétera Magyara odniosła zdecydowane zwycięstwo – kończy się 16-letnia era Orbána. UE rozważa odblokowanie ok. 90 mld euro pomocy dla Ukrainy (Orbán wcześniej wetował).
- Papież Leon XIV oświadczył, że nie ma zamiaru debatować z prezydentem USA Donaldem Trumpem, podkreślając, że misją Kościoła jest głoszenie Ewangelii i pokoju, a nie polityczne spory.
- Donald Trump odmówił przeprosin za swoją ostrą krytykę papieża Leona XIV, który apelował o zakończenie wojny z Iranem. Stwierdził, że wypowiedzi papieża wobec polityki USA są "niedopuszczalne i słabe". Leon XIV zaznaczył wcześniej, że "misją Kościoła jest wzywanie do pokoju i pojednania" i dodał, że "nie boi się administracji Trumpa".
- Zakończyła się misja Artemis II – statek Orion z 4-osobową załogą bezpiecznie wodował na Pacyfiku.
- 21% młodych Niemców w wieku do 29 lat chce wyemigrować z kraju, a dopuszcza ten scenariusz 41%. Czują się zagrożeni ubóstwem i są zestresowani.

- Ukraińcy osiągnęli tak wysoką precyzję, że często zestrzeliwiają rosyjskie rakiety balistyczne używając 1 pocisku do Patriotów zamiast 4; standardowe procedury NATO zakładają wystrzeliwanie co najmniej 2 rakiet do 1 celu, by zwiększyć szansę trafienia.
- Tajlandia "awansowała" na 1. miejsce świata w najgorszej dzietności - zaledwie 0,78 dziecka na kobietę - przebijając Koreę Płd. (0,8 dziecka).
- Słowenia chce przeprowadzić referendum ws. wyjścia z NATO; szef parlamentu Zoran Stevanovic, który planuje wizytę w Moskwie i deklaruje „chęć budowania mostów między Wschodem a Zachodem”, ogłosił, że sprzeciwia się angażowaniu kraju w zagraniczne konflikty i że Słowenia chce prowadzić w pełni niezależną politykę.
- Niemiecki rząd podał dane, że Syryjczycy popełniają przestępstwa 11x częściej od Niemców, Afgańczycy popełniają ciężkie przestępstwa seksualne 14x częściej od Niemców, a imigranci ogółem odpowiadają za 45% przestępstw z użyciem przemocy w kraju.

Polska

- Rząd buduje na granicy z Białorusią nową warstwę zapory o długości 186 km – teraz 4-metrową siatkę z drutem kolczastym oraz dodatkowe ogrodzenie chroniące zwierzęta leśne.
- Prezydent Nawrocki ułaskawił Weronikę Krawczyk, skazaną za jakoby zniesławienie lekarza, który namawiał ją na aborcję twierdząc, że urodzi dziecko z syndromem Downa, mimo że kobieta nie chciała usuwać ciąży.
- Konflikt rządu z prezydentem Karolem Nawrockim trwa w najlepsze. Minister sprawiedliwości Waldemar Żurek grozi konsekwencjami wobec „ludzi prezydenta”, a prokuratura ma sprawdzać doradców w Kancelarii Prezydenta. Spięcia dotyczą też obsady Trybunału Konstytucyjnego – prezes Andrzej Świączkowski nie uznaje czterech nowych sędziów wybranych przez Sejm, co pogłębia kryzys praworządności.
- Premier Donald Tusk entuzjastycznie powitał zwycięstwo Pétera Magyara („Węgry, Polska, Europa. Znowu razem!”) i rozmawiał z nim telefonicznie.
- Rosyjski samolot przechwycony nad Bałtykiem przez polskie myśliwce. Wcześniej (11 kwietnia) znaleziono szczątki niezidentyfikowanego pocisku na terytorium Polski blisko granicy z Ukrainą – trwa śledztwo.
- Rząd zrezygnował z prac nad jednym wzorem umowy kredytu hipotecznego we wszystkich bankach, co miało chronić Polaków przed zawyżonymi klauzulami. Jeden z wymienianych powodów to obawy o pozwy o odszkodowania od banków, że przepisy byłyby niezgodne z Konstytucją lub prawem UE, ale rząd oficjalnie nie wyjaśnił powodu wycofania się.
- Przełomowa decyzja USA – zgodziły się na uzbrojenie polskich myśliwców FA-50 z Korei w rakiety AMRAAM, więc zyskują zdolności bojowe na dystansie do 100 km. FA-50PL otrzymają też nowoczesne radary typu AESA oraz pociski Sidewinder do walki na bliskim dystansie. Koreańskie samoloty zyskują możliwości zbliżone do F-16.
- Ukraińcy zerwali kontrakt z polską firmą Control Process na budowę zakładu przetwarzania odpadów we Lwowie i zajęli gwarancję – arbitraż uznał teraz działania Lwowa za bezprawne i wskazał, że kontrakt nadal obowiązuje.
- Adwokat Marcin D. został we wtorek zatrzymany na Pomorzu na polecenie warszawskiej prokuratury. Sprawa dotyczy oszustw i prania brudnych pieniędzy. W sumie zatrzymano w tej sprawie trzy osoby. Jedna osoba została zatrzymana w Warszawie.

- Groźny incydent na Lubelszczyźnie. Służby weterynaryjne potwierdziły pierwszy w 2026 roku przypadek wścieklizny w regionie – wirusa wykryto u kota domowego. Wojewódzki Lekarz Weterynarii wyznacza już specjalny obszar zagrożony o promieniu 10 kilometrów.
- Waldemar Żurek zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości Węgier o informację czy europejskiemu nakazowi aresztowania, wydanemu przez polski sąd wobec Marcina Romanowskiego, „ukrywającego się przed polskim wymiarem sprawiedliwości, nadano bieg, a jeśli tak – na jakim etapie znajduje się postępowanie dotyczące jego wykonania”.
- Poseł Konfederacji Konrad Berkowicz wywołał kontrowersje w Sejmie, prezentując podczas przemówienia przerobioną flagę Izraela ze swastyką zamiast gwiazdy Dawida i nazywając ten kraj „nową III Rzeszą”. Wywołał furię ambasadora USA, który przyznał, że jest Żydem.
- Deficyt budżetu państwa po I kwartale 2026 to 70 mld zł – przy 195 mld zł wydatków wobec 125 mld zł dochodów. Dochody z podatków wzrosły o 6% rdr. do 115 mld zł, w tym z VAT 85 mld zł, z akcyzy 20 mld zł. Dochody z CIT wzrosły o 15% do 30 mld zł m.in. dzięki podniesieniu stawki dla banków z 19 do 30%.
- Naczelny Sąd Administracyjny prawomocnie uchylił decyzję o odebraniu szefowi BBN, Sławomirowi Cenckiewiczowi, poświadczeń bezpieczeństwa, ale nie przywrócił mu dostępu do tajemnic. To oddalenie skarg kancelarii premiera. Mimo wyroku rząd w dalszym ciągu twierdzi, że Cenckiewicz wciąż nie ma prawa do wglądu w tajne akta, bo najpierw potrzebna jest nowa procedura z uwzględnieniem wskazówek sądu. Wypomniął też, że na Cenckiewiczzu ciężą zarzuty za ujawnienie tajemnicy państwowej w 2023 r.
- Pielęgniarka ze Szczecinka, 64-letnia Ewa B., skazana na 3 lata więzienia za zaszczepienie 40 dzieci (głównie niemowląt) nieznaną substancją i wyłudzenie pieniędzy od ich rodziców po 100-1000 zł za rzekome prawdziwe szczepienia.

Australia

- Premier Australii Anthony Albanese udał się z wizytą do Brunei (14–15 kwietnia 2026) i Malezji w celu zabezpieczenia dostaw paliw i nawozów. Jest to pierwsza wizyta australijskiego premiera w Brunei, mająca na celu wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego, ponieważ Brunea dostarcza 9% australijskiego oleju napędowego i 11% mocznika.
- Ratownicy w Sydney w dramatycznej akcji uratowali nastolatka, który został zmyty do morza i uwięziony pod klifem.
- Trwa dyskusja o cięciach w NDIS (system wsparcia dla niepełnosprawnych) i likwidacji ulg podatkowych dla inwestorów w nadchodzącym budżecie federalnym.
- Premier Anthony Albanese ogłosił duże przetasowania w siłach zbrojnych: szef marynarki Mark Hammond zostanie nowym Chief of Defence Force. Susan Coyle zostanie pierwszą w historii kobietą na stanowisku szefa armii (Chief of Army). Prezydent
- Donald Trump ogłosił, że amerykańska marynarka wojenna natychmiast blokuje Cieśninę Ormuz po fasku rozmów pokojowych z Iranem. Australia nie została poproszona o udział w blokadzie i na razie nie dołączy, choć szef marynarki (Vice Admiral Mark Hammond) oświadczył, że jest gotowy pomóc, jeśli zostanie poproszony.
- W dniach 9–11 kwietnia 2026 roku premier Australii Anthony Albanese złożył oficjalną wizytę w Singapurze, gdzie spotkał się z premierem Singapuru Lawrence'em Wongiem. Wizyta koncentrowała się na zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw towarów pierwszej potrzeby, w tym produktów naftowych, oleju napędowego oraz skroplonego gazu ziemnego (LNG).
- W rafinerii Viva Energy w Geelong wybuchł pożar, który doprowadził do wstrzymania produkcji benzyny w jednym z dwóch ostatnich tego typu zakładów w Australii. Płomienie sięgały 60 metrów,

a akcja gaśnicza trwała 13 godzin. Incydent nastąpił w czasie kryzysu energetycznego spowodowanego blokadą cieśniny Hormuz.

Opracował:
Bogusław P.